Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Jordbruksverket

Yttrande över förslag till föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till nya föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. De föreslagna föreskrifterna reglerar bland annat stödvillkor, ersättningsformer och regler kring hur ansökningar ska göras och vad de ska innehålla.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att den första januari år 2023 börjar nästa programperiod för Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik. Programperioden kommer att sträcka sig fram till och med år 2027. Europeiska unionen har tagit fram nya grundläggande regelverk för den kommande programperioden som alla medlemsländer ska förhålla sig till. Varje medlemsland har sedan tagit fram strategiska planer som beskriver landets jordbrukspolitik för perioden. Utöver den strategiska planen behövs även rättsligt bindande svenska förordningar och föreskrifter som reglerar de stöd som är aktuella under programperioden. Vidare anges att den svenska förordningen fastställs av regeringen, i den finns bemyndigande för Jordbruksverket att fastställa kompletterande föreskrifter. Föreskrifterna behöver bland annat reglera stödvillkor, ersättningsformer och regler kring hur ansökningar ska göras och vad de ska innehålla. Förslagsställaren redogör därutöver utförligt för bakgrund och syfte med samtliga bestämmelser som föreslås i remissen.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren redogör utförligt för alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd för samtliga bestämmelser som föreslås i remissen i ett särskilt avsnitt (Avsnitt B). Det anges bland annat, beträffande 2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning, att om förslagsställaren inte fastställer att ansökningar ska lämnas av stödsökanden eller stödmottagaren finns risk för att det uppstår osäkerhet kring stödsökandens eller

stödmottagarens avsikter med ansökan och deras kontroll över ansökningsprocessen. Vidare anges, beträffande 2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning 3 § om när en ansökan är inkommen, att en annan möjlig reglering i föreskriften skulle vara att göra bedömningen utifrån det materiella innehållet i ansökan i stället för att göra bedömningen utifrån den mottagna kvittensen eller datumet för ankomststämpling av ansökan. Det skulle dock göra att varje ansökan skulle behöva bedömas av en handläggare innan det skulle vara möjligt att klargöra när ansökan är inkommen. Ett sådant alternativ är mindre förmånligt för stödsökanden eller stödmottagaren eftersom det då skulle ta längre tid innan stödsökanden eller stödmottagaren skulle få veta när ansökan är inkommen till den handläggande myndigheten. En sådan lösning kan därför inte anses lämplig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren bedömer att regleringen är förenligt med EU-rätten i alla avseenden.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i remissen att den kommande programperioden är beräknad att starta den 1 januari 2023. Föreskriften behöver träda i kraft innan programperioden inleds för att det ska vara möjligt att ansöka om stöd direkt från start. För att föreskriften ska kunna beslutas krävs att regeringen tar fram en förordning gällande regelverket som sedan kan beslutas av regeringen. Det krävs även att Jordbruksverket får ett bemyndigande kring att ta fram föreskrifter i den förordningen som tas fram. Föreskriften bör därför beslutas efter att regeringsförordningen har beslutats, men i tid för att träda i kraft till den 1 januari 2023.

Utöver att de övergripande regelverken måste beslutas finns ytterligare en aspekt kopplad till att starta den kommande programperioden. Det är EU-kommissionens formella godkännande av Sveriges strategiska plan. Föreskriften fastställer delar av den strategiska planen. Det innebär att om EU-kommissionen har synpunkter på den strategiska planen som medför att det behöver ändras innan den kan godkännas av EU-kommissionen kan det också uppstå ett behov av att justera föreskriften.

Därutöver anges att eftersom det rör en ny programperiod med delvis nya stödmöjligheter och förändringar kring insatser, stödvillkor och ersättningsformer kommer utförliga informationsinsatser att behövas. De primära informationsinsatserna ligger dock inte inom arbetet med föreskriften utan kommer att ske i andra sammanhang. Information om föreskriftens ikraftträdande bör dock kommuniceras särskilt både på Jordbruksverkets webbplats och på ”Ladan”. Samråds- och remissinstanser kommer att informeras via e-post.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att regleringen berör de som ansöker om stöd och/eller utbetalning inom landsbygdsfonden i den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken

2023–2027. Vidare anges att de som söker stöd kan vara företag, myndigheter, kommuner, regioner, olika typer av föreningar och organisationer samt enskilda firmor.

Förslagsställaren har gjort en uppskattning om hur många ansökningar om stöd respektive utbetalning som lämnas in av företag. Uppskattningen baseras på budgeten samt hur många ansökningar som lämnades in av företag som sökte stöd i den föregående programperioden. Uppskattningsvis kommer cirka 1 700 ansökningar om stöd lämnas in av företag per år under 2023-2027 och cirka 3 500 ansökningar om utbetalningar lämnas in av företag per år under 2023-2029. Samma företag kan skicka in flera ansökningar om stöd respektive utbetalning och förslagsställaren har därför tagit fram siffror på hur många ansökningar som beräknas skickas in och inte hur många företag som kan komma att söka stöd respektive utbetalning. Eftersom ett företag kan ansöka och genomföra flera investeringar och/eller projekt berörs de fler än en gång av den administrativa kostnad som ansökan om stöd respektive utbetalning innebär.

Förslagsställaren anger vidare att 500 företag förväntas söka investeringsstöd för bevattningsdammar och 650 företag förväntas söka investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan. 100 företag förväntas söka investeringsstöd för kalkfilterdiken och 4 150 företag förväntas söka investeringsstöd för ökad konkurrenskraft. Vidare anges att 600 företag förväntas söka investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder och 610 företag förväntas söka startstöd. 500 företag förväntas söka stöd för att bilda innovationsgrupper och 540 företag förväntas ansöka om stöd för innovationsprojekt.

Därutöver anges att företagen som berörs är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring. Även företag som genomför investeringar som används i jordbruksverksamhet berörs. Storleken på företagen som tillåts att söka stöd enligt regelverket varierar mellan mikroföretag, små företag, medelstora företag samt företag där det inte finns en begränsning i deras lönsamhet. Det bedöms som rimligt att företag av olika storlektyper kommer att söka stöden under programperioden.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det anges i remissen att förslagsställaren har, vid beräkning av administrativa kostnader för företag, utgått ifrån att företagaren har en kostnad om 340 kr per timme. Det är samma belopp som används som enhetskostnad vid stöd för eget arbete. Förslagsställaren bedömer att regleringarna nedan kan göras av stödsökanden/stödmottagaren själv utan extern hjälp. De administrativa kostnaderna beräknas enligt följande formel: Population x Frekvens x (Minuter x (Timlön/60). Uppgifterna kring de administrativa bördorna avser det antal företag som förväntas söka stöden och bli beviljade dem under programperioden 2023–2027.

Beträffande 1 kap. 4 § Ansökan om undantag pga. särskilda skäl anges att utifrån en uppskattning av de ansökningar som kommit in under föregående programperiod bedöms det som rimligt att räkna med att det kommer in cirka 5 ansökningar om undantag pga. särskilda skäl per år under programperioden. En ansökan om undantag pga. särskilda skäl görs oftast av handläggaren när denne upptäcker ett fel i ansökan som bedöms drabba

stödsökanden/stödmottagaren orimligt hårt. Förslagsställaren bedömer att det rimligtvis tar stödmottagaren 30 minuter att göra en ansökan om undantag pga. särskilda skäl. Det innebär att den administrativa bördan blir 850 kr per år.

Beträffande 1 kap. 5§ Ansöka om undantag från krav på att använda e-tjänst anges att i föregående programperiod där stödsökanden hade en obegränsad möjlighet att ansöka utanför e-tjänsterna kom det in mycket få ansökningar utanför e-tjänsterna. Genom den reglering som görs i föreskriften bedöms antalet ansökningar som görs utanför e-tjänsterna minska ytterligare. En uppskattning har gjorts att det bedöms som rimligt att utgå ifrån att det kommer in 5 sådana ansökningar om året under programperioden. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 30 minuter att göra en ansökan om undantag från kravet på att använda e-tjänsterna. Det innebär att den administrativa bördan blir 850 kr per år.

Beträffande 1 kap. 6 § Anmälan om force majeure anges att det är mycket ovanligt att en anmälan om force majeure görs. Den uppskattning som gjorts har landat i att det är rimligt att räkna med att det kommer in 70 anmälningar om force majeure under den här programperioden. Det blir 10 anmälningar per år. Det bedöms som rimligt att det tar stödmottagaren 30 minuter att göra en anmälan om force majeure. Det innebär att den administrativa bördan blir 1700kr per år.

Beträffande 1 kap. 8 § Återkalla ansökan anges att förslagsställaren uppskattar att stödsökanden/stödmottagaren återkallar sin ansökan i 50 ärenden per år. Tidsåtgången för att skriftligen återkalla ansökan bedöms till cirka 15 minuter, då det endast krävs ett mejl där det framgår att ansökan ska återkallas samt eventuellt en motivering. Det innebär att den administrativa bördan blir 4 250 kr per år.

Beträffande 2 Kap. Ansöka om stöd och utbetalning anges att kapitlet reglerar att ansökan om stöd samt utbetalning ska lämnas in via Jordbruksverkets e-tjänst. I 6, 17–18 samt 20 § § framgår det vad en ansökan om stöd och utbetalning ska innehålla. De administrativa bördor som uppstår på grund av uppgifter och underlag som stödsökande och stödmottagare ska lämna in enligt föreskriften är en följd av de krav som ställs i förordning (EU) nr 2021/2115[1], (EU) nr 2021/2116[2] och (EU) nr 2021/1060[3]. Vidare anges att stödsökande och stödmottagare behöver lämna de uppgifter Jordbruksverket föreskriver om för att de handläggande myndigheterna ska kunna kontrollera och säkerställa att stöden som beviljas och betalas ut går till ändamålsenliga insatser enligt den strategiska planen. Även för att möta rapporterings- och informationskrav från EU, krav på att lagligheten och korrektheten för de utgifter som ingår i räkenskaperna som lämnas in till kommissionen ska säkerställas, att de

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu).

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

bokförda uppgifterna ska vara lagliga och korrekta samt att administrativa kontroller ska göras av stödmottagarnas betalningsansökningar.

Förslagsställaren har beräknat den administrativa bördan för företagen för ansökan om stöd samt ansökan om utbetalning. Policyansvariga för varje insats har uppskattat hur många ansökningar som beräknas komma in under programperioden, hänsyn har även tagits till hur många uppgifter och bilagor som stödsökande/stödmottagare ska lämna in samt om insatsen genomförs av endast en stödmottagare eller om det är ett samarbete. Det anges dock att eftersom insatser lämnas genom upphandlingar, utlysningar, beslutsomgångar samt löpande beslutsomgångar är det på förhand svårt att avgöra hur många ansökningar om stöd som kommer in per år, förslagsställaren har därför valt att ta ett genomsnitt av antalet ansökningar av stöd på de fem åren programperioden pågår. Antalet ansökningar om utbetalningar per år är även det svårt att förutsäga då det är stödmottagarna som skickar in ansökningarna, även i detta fall har förslagsställaren valt att ta ett genomsnitt av utbetalningsansökningarna på de sju åren utbetalningar kan göras.

Beträffande 2 kap. 2 och 6 §§ Ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 6000 ansökningar om investeringsstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om stöd fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 1200 ansökningar om stöd kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 120 minuter för stödsökanden att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 816 000 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om startstöd anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 1200 ansökningar om startstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om startstöd fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 240 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 120 minuter för stödsökanden att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 163 200 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om stöd för att bilda innovationsgrupper anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 500 ansökningar om att bilda innovationsgrupper kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om att bilda innovationsgrupper fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 100 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter för stödsökanden att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 34 000 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbetsprojekt och Leader anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 840 ansökningar om stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet, samarbetsprojekt och Leader kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 168 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödsökanden att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 171 360 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om stöd till kompetensutveckling anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 150 ansökningar om stöd till kompetensutveckling kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 30 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 120 minuter för stödsökanden att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 20 400 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2 och 16 § Ansökan om utbetalning av förskott anges att i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik regleras vilka som kan beviljas förskott samt med vilket belopp. Alla företag kan beviljas förskott då det endast är myndigheter, regioner och kommuner som inte beviljas förskott. Antalet stödmottagare som kommer ha rätt att ansöka om samt beviljas förskott bedöms därför öka från föregående programperiod, då cirka 850 ansökningar om förskott skickades in. Förslagsställaren bedömer att det kommer komma in cirka 1000 ansökningar om förskott under programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 142 ansökningar om förskott kommer att göras per år. Det anses som rimligt att det tar stödsökanden 20 minuter att göra en ansökan om utbetalning av förskott. Det innebär att den administrativa bördan blir 16 093 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansöka om delutbetalning för investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 5000 ansökningar om investeringsstöd kommer att beviljas under hela programperioden och bedömer att en insats generellt resulterar i 2 st. delutbetalningar. Förslagsställaren bedömer det därför som rimligt att 10 000 delutbetalningar skickas in under hela programperioden. Om ansökningarna om delutbetalning fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 1 400 ansökningar om delutbetalningar kommer göras per år. Det innebär att den administrativa bördan blir 1 428 000 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansöka om delutbetalning för startstöd anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 610 ansökningar om delutbetalning för startstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om deltutbetalning fördelas jämnt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 87 ansökningar om deltutbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter, för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 29 580 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansöka om delutbetalning för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbetsprojekt och Leader anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 700 ansökningar om stöd för innovationsprojekt kommer att beviljas under hela programperioden och bedömer att en insats generellt resulterar i 10 st. delutbetalningar. Jordbruksverket bedömer det därför som rimligt att 7000 delutbetalningar skickas in under hela programperioden. Om ansökningarna om delutbetalning fördelas jämnt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 1000 ansökningar om delutbetalningar kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 240 minuter för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 1 360 000 kr per år.

Beträffande 2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansökan om delutbetalning för kompetensutveckling anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 100 ansökningar om stöd för kompetensutveckling kommer att beviljas under hela programperioden och bedömer att en insats generellt resulterar i 5 st. delutbetalningar. Jordbruksverket bedömer det därför som rimligt att 500 delutbetalningar skickas in under hela programperioden. Om ansökningarna om delutbetalning fördelas jämnt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 71 ansökningar om delutbetalningar kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 72 420 kr per år.

Beträffande 2 kap. 18 och 20 §§ Ansökan om slututbetalning för investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 5000 ansökningar om investeringsstöd beviljas under hela programperioden. Alla insatser ska skicka in en ansökan om slututbetalning, därför bedömer Jordbruksverket att cirka 5000 ansökningar om slutbetalningar kommer att skickas in under kommande programperiod. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämnt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 714 ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 728 280 kr per år.

Beträffande 2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för startstöd anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 610 ansökningar om slututbetalning för startstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämnt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 87 ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 29 580 kr per år.

Beträffande 2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för att bilda innovationsgrupper anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 230 ansökningar om slututbetalning gällande bilda innovationsgrupper kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 33 ansökningar om slututbetalningar kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 11 220 kr per år.

Beträffande 2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbetsprojekt och Leader anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 700 ansökningar kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 100 ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 240 minuter för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 136 000 kr per år.

Beträffande 2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för kompetensutveckling anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 100 ansökningar om slututbetalning inom kompetensutveckling kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 14 ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödmottagaren att genomföra. Det innebär att den administrativa bördan blir 14 280 kr per år.

Beträffande 2 kap. 22 och 23 §§ Ansöka om att flytta fram slutdatum, utan uppgift om skäl anges att förslagsställaren uppskattar att stödmottagarna ansöker om att flytta fram slutdatum i cirka 2 800 ärenden under hela programperioden. Om ansökningarna om att flytta fram slutdatum fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 400 ansökningar kommer göras per år. I föregående programperiod har cirka 8 200 st. ansökningar om att flytta fram slutdatum skickats in, ansökningarna har skickats in av alla olika typer av organisationer samt inkluderar både ansökningar som ska ange skäl och ej. Tidsåtgången för att ansöka om framflyttat slutdatum utan uppgifter om skäl bedöms till cirka 15 minuter. Tidsåtgången anses som rimlig då stödmottagaren ska fylla i en blankett med uppgifter om insatsen och

kontaktuppgifter till stödmottagaren. Det innebär att den administrativa bördan blir 34 000 kr per år.

Beträffande 2 kap. 26 och 27 §§ Undantag från kravet på betalningsbevis anges att i föregående programperiod ansökte cirka 30 företag om undantag från kravet på betalningsbevis under föregående programperiod. Utifrån det bedöms det dock som rimligt att anta att antalet ansökningar kommer vara på samma nivå i nuvarande programperiod som i föregående programperiod. De flesta stödsökande och stödmottagare ansöker om undantag från kravet på betalningsbevis i början av programperioden då beslutet sträcker sig till periodens slut. Därför görs det en bedömning om att det kommer skickas in cirka 30 ansökningar om undantag från kravet på betalningsbevis för hela perioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 4 ansökningar om undantag från kravet på betalningsbevis kommer att göras per år. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 40 minuter att göra en ansökan om undantag från kravet på betalningsbevis. Det innebär att den administrativa bördan blir 906 kr per år.

Beträffande 2 kap. 29 § Kontroll av betalningsbevis när stödmottagaren har undantag från kravet på betalningsbevis anges att förslagsställaren uppskattar att cirka 10 stödmottagare, vilka är företag, kommer beviljas undantag från kravet på betalningsbevis. Siffran baseras på hur många företag som beviljades undantag från betalningsbevis i föregående programperiod. Det innebär att 20 ansökningar om utbetalningar ska kontrolleras gällande betalningsbevis per år. Om 20 ansökningar ska kontrolleras per år måste dock respektive stödmottagare skicka in minst två ansökningar om utbetalningar per år. Hur många betalningsbevis som ska skickas in är beroende av hur många utgifter stödmottagaren redovisar i den ansökan om utbetalning som blir uttagen för kontroll av betalningsbevisen. Kontrollen görs endast på ett urval av utgifterna i den ansökan om utbetalning som kontrolleras, därför bedömer Jordbruksverket att det rimligtvis tar 30 minuter för stödmottagaren att ta fram och skicka in betalningsbevis. Det innebär att den administrativa bördan blir 3 400 kr per år.

Beträffande 2 kap. 32 och 34 §§ Ansöka om ändring av beslut om stöd anges att förslagsställaren bedömer att stödmottagare kommer att ansöka om ändring av beslut om stöd i 100 ärenden. Om ansökningarna omändring av beslut om stöd fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 14 ansökningar kommer göras per år. Vilken information samt vilka underlag som stödmottagaren behöver lämna in beror på vad ändringen avser. Att skicka in en ansökan om ändring av beslut om stöd bedöms ta 60 minuter. Det innebär att den administrativa bördan blir 4 760 kr per år.

Beträffande 2 kap. 33 och 34 §§ Begäran om komplettering anges att begäran om komplettering antas krävas in i 2 000 ärenden per år, detta avser alla typer av insatser samt både ansökan om stöd och utbetalning. Vad som saknas i ansökningarna är allt ifrån mindre till mer omfattande uppgifter och underlag. Tiden det tar för stödsökande/stödmottagare att komplettera varierar från fall till fall, dock ponerar Jordbruksverket att det tar cirka 60 minuter i genomsnitt för stödsökande/stödmottagare att komplettera sin ansökan. Det innebär att den administrativa bördan blir 680 000 kr per år.

Beträffande 2 kap. 35 och 36 §§ Ansökan om byte av stödsökanden resp. stödmottagare anges att statistik från föregående programperiod visar att cirka 75 ansökningar per år om byte av stödsökande och stödmottagare är rimligt. Totalt skickades det in 516 ansökningar om byte av stödsökande och stödmottagare under föregående programperiod. Jordbruksverket bedömer att det kommer skickas in ungefär samma antal ansökningar under

nuvarande period. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 60 minuter att göra en ansökan om byte av stödsökanden resp. stödmottagare. Det innebär att den administrativa bördan blir 25 500 kr per år.

Beträffande 3 kap. 37 § Ansöka om ändring av beslut om stöd för indirekta kostnader anges att I 3 kapitlet 37 § regleras att stödmottagaren ska skicka in en ansökan om ändring av beslut om stöd när denna har beviljats indirekta kostnader utan att tre årsbokslut fanns vid beslut om stöd. Dock har majoriteten av stödsökarna tre årsbokslut vid ansökan om stöd, vilket innebär att endast en liten del av stödmottagarna beviljas en preliminär indirekt kostnad där ansökan om ändring behöver skickas in. I kommande programperiod ska alla stödmottagare som ansöker om indirekta kostnader bli beviljade detta i form av en schablonsats på 15 procent. När schablonen används behövs inga årsbokslut skickas in och därmed kommer dessa inte i fråga om en ändrad procentsats på de indirekta kostnaderna. Inom kompetensutveckling kan stöd för indirekta kostnader lämnas som är baserade på genomsnittet av de tre senaste årsboksluten. Detta betyder att för stödmottagare inom kompetensutveckling finns en möjlighet att bli beviljad en preliminär procentsats för indirekta kostnader som de måste ansökan om ändring för. Förslagsställaren bedömer att ändring av preliminär indirekt kostnad kommer att ske i ett fåtal fall, cirka 5 per år. Det blir 35 ansökningar om ändring av indirekt kostnad under hela programperioden. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 30 minuter att göra en ansökan om ändring av indirekta kostnader. Det innebär att den administrativa bördan blir 850 kronor per år.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företagens administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Förslagsställaren bedömer att den föreslagna regleringen inte medför några ytterligare förändringar för företagens verksamheter utöver vad som redovisats ovan.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företagens andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges i remissen att alla företag inom de specificerade branscherna för respektive insats kan söka stöden, dock används ett urvalsförfarande i vissa av insatserna för att välja ut vilka som ska beviljas stöd. De företag som blir prioriterade enligt urvalsförfarandet och beviljas stöd får därmed en konkurrensfördel gentemot de företag som inte beviljas stöd. Ett företag som inte beviljats stöd under en beslutsomgång, utlysning, upphandling eller löpande kan emellertid söka stödet igen, vilket innebär att det finns flera möjligheter att bli beviljad stöd och på så sätt få ökad konkurrenskraft.

Vidare anges att specifika stöd som syftar till att öka konkurrensen för företagen är investeringsstöd för bevattningsdammar, investeringsstöd för ökad konkurrenskraft, investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, startstöd, innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbete och kompetensutveckling. Regleringarna inom respektive insats syftar till att öka konkurrenskraften för de företag som kan söka stödet.

Investeringsstöd för bevattningsdammar syftar till att begränsa effekterna av och anpassa jordbruket till klimatförändringar. Genom att samla upp vatten i en bevattningsdamm kan det

användas på de dagarna med låg markfuktighet under odlingssäsongen. Stödet innebär att de företag som genomför investeringen kommer att ha en konkurrensfördel gentemot de företag som inte har en bevattningsdamm eftersom klimatförändringarna redan idag påverkar jordbruket med bland annat torka och låga grundvattennivåer.

Investeringsstödet för ökad konkurrenskraft innebär att företag kan beviljas stöd för investeringar inom bland annat stallar för djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion, anläggning av energiskog, växthus och odlingstunnlar och torkning och lagring efter skörd m.m. Syftet med stödet är att förbättra företagens konkurrenskraft då investeringarna förhoppningsvis ökar produktiviteten och lönsamheten. Företagen kan med hjälp av de investeringar som genomförs modernisera, förbättra, effektivisera, diversifiera, automatisera och digitalisera sin verksamhet. Stödet kan även innebära att företagen testar ny teknik, nya produktionsmöjligheter och affärsmöjligheter. Lönsamheten inom jordbruksverksamhet är låg men genom stödet kan de företag som beviljas stöd få en konkurrensfördel som i sin tur ökar deras lönsamhet. De företag som beviljas stöd får en konkurrensfördel efter genomfört investering gentemot de företag som inte söker stödet och de som inte beviljas stöd.

Investeringsstödet för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan syftar till att skapa tillväxt och sysselsättning i livsmedelsrelaterade verksamheter. Företagen som söker och beviljas stöd får konkurrensfördelar mot de företag som inte beviljas stöd och har samt vill diversifiera och utveckla sin verksamhet. Stödet bidrar även till att stödmottagarna sprider sina ekonomiska risker och minskar deras sårbarhet, på så sätt kan de konkurrera inom flera verksamheter och med flera företag än om de endast bedriver sin huvudsakliga verksamhet.

Vidare anges att startstödet syftar specifikt till att hjälpa unga personer att starta eller ta över en jordbruksverksamhet. Eftersom lönsamheten generellt är låg inom jordbruksverksamhet påverkar det vilka som vill och kan bedriva den typen av verksamhet. Stödet riktar sig specifikt till unga som vill arbeta inom branschen och ger dem möjlighet att få ett startkapital för att göra investeringar som behövs för att öka lönsamheten i företaget och på så sätt öka konkurrenskraften. Jordbruksverket och Sverige anser att det är viktigt att öka lönsamheten och konkurrenskraften för jordbruksföretag i stort för att nå upp till målen inom livsmedelsstrategin.

Beträffande innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) anges att målet med projektet är att skapa nya innovativa lösningar på utmaningar inom jordbruk-, trädgård och rennäringsverksamhet. Stödet kopplar samman företagare, forskare och rådgivare och bidrar på så sätt att hitta bra lösningar ur olika perspektiv. Förhoppningen är att lösningen som tas fram ska marknadsintroduceras och kunna användas av jordbruksföretag, stödet bidrar indirekt till ökad konkurrenskraft för företagare som blir hjälpta av den framtagna lösningen.

Stöd till samarbete liknar stödet för det Europeiska innovationspartnerskapet (EIPAgri), dock utan krav på att en ny innovativ lösning ska tas fram. Stöd inom samarbeten ges inom tre områden (stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälfärd, miljö och klimat samt livsmedel och besöksnäring). Inom dessa områden ges stöd till aktiviteter som ska stärka företags lönsamhet och konkurrenskraft. Även stödet för kompetensutveckling bidrar till att öka företagens konkurrenskraft eftersom stödet innefattar informationsinsatser, kurser, fortbildning av rådgivare och enskild rådgivning till bland annat företagare inom jordbruksverksamhet. Ett av målen med stödet är att den kunskap som företagen får genom de olika aktiviteterna ska bidra till ekonomisk utveckling av landsbygden. Även miljömässig

och social utveckling av landsbygden kan öka företagens konkurrenskraft då konsumenter i allt större utsträckning lägger vikt vid dessa aspekter av en produkt. Stödet innefattar även aktiviteter inom miljö och klimat vilka är viktiga kunskaper för företagen att ha för att skapa en hållbar och långsiktig verksamhet.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren bedömer att förslaget inte leder till någon ytterligare påverkan på berörda företag än vad som redan redovisats ovan.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företag i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i remissen att de krav som ställs i förskriften är utformade för att inkludera alla typer av företag däribland även små företag. Målet med programmet är att en rad olika aktörer ska verka på landsbygden för att bidra till landsbygdsutveckling. Vidare anges att mikro- och små företag kan söka förskott vilket är en gynnsam bestämmelse för dem då det kan vara svårt att ha tillräcklig likviditet för att genomföra investeringar och projekt. Vilka som kan söka och beviljas förskott regleras i förordningen (2022: xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Regeln kan bidra till att fler mikro- och små företag vill, kan och vågar söka stöden då de inte är lika beroende av att den handläggande myndigheten snabbt fattar beslut om utbetalning för att klara av sina betalningar. Förhoppningsvis kan detta även bidra till att fler olika aktörer verkar på landsbygden.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt har redovisat samtliga punkter i sin konsekvensutredning.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 16 augusti 2022.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall.

Claes Norberg
Ordförande

Steven Wall
Föredragande

Postadress
Box 4044, 102 61 Stockholm

Webbplats
www.regelradet.se

E-post
regelradet@regelradet.se